

Załącznik nr 1
do Sprawozdania z realizacji
Krajowego planu gospodarki odpadami 2022
za okres od dnia 1 stycznia 2017 r.
do dnia 31 grudnia 2019 r.

Stan realizacji zadań
wynikających z Kpgo 2022
przewidywanych do realizacji w latach 2017 – 2019

1. Zestawienie informacji na temat stanu realizacji zadań wynikających z Kpgo 2022 przewidywanych do realizacji w latach 2017–2019

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
1.	Opracowanie i wdrożenie BDO, umożliwiającej monitoring wdrażania ZPO.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska (Obecnie za realizację działania odpowiedzialny jest Minister Klimatu i Środowiska, który powierzył wykonanie systemu BDO Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu)	do 2018 r.	Tab. 44 poz. 1	Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779, z późn. zm.) Rejestr-BDO, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ww. ustawy został uruchomiony 24 stycznia 2018 r. W celu kontynuowania wdrażania kolejnych modułów BDO, Minister Środowiska dnia 6 listopada 2018 r. podjął decyzję o powierzeniu Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu (IOŚ-PIB) zadania polegającego na utworzeniu i produkcyjnym uruchomieniu kolejnych modułów BDO. Realizacja projektu odbywa się na podstawie zawartego porozumienia z 7 grudnia 2018 r. między Ministerstwem a IOŚ-PIB. W roku 2020 uruchomione zostały kolejne części bazy tj. modułu ewidencji i sprawozdawczości. Aktualnie trwają prace nad dalszym rozwojem systemu BDO- wdrażaniem kolejnych modułów i funkcji.
2.	Stosowanie Zielonych Zamówień Publicznych, uwzględniających np.: wymogi w zakresie minimalnej długości okresu użytkowania zakupionych produktów, możliwości ich naprawy, wymogu dostarczenia produktów wielokrotnego użytku.	Instytucje, urzędy	-	Rozdział 2.1, pkt. 2b)	Zamówienia w Ministerstwie Klimatu i Środowiska (MKiŚ) zawierały aspekty środowiskowe w opisie przedmiotu zamówienia, kryteriach oceny ofert lub w postanowieniach umowy. Odsetek zamówień realizowanych zgodnie z procedurami udzielania zamówień publicznych w Ministerstwie oraz ustawą z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych(Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”, zawierających aspekty środowiskowe kształtował się następująco: - 2017 r. – 40,47% - 2018 r. – 72,49% - 2019 r. – 93,02% Informacje uzyskane od wybranych jednostek, tj. Ministerstwa Edukacji i Nauki (MEiN), Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii (MRPiT), Ministerstwa Finansów (MF), przedstawiono poniżej. Działania NFOŚiGW w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów realizowane są m.in. poprzez uwzględnianie w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia w

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>prowadzonych przetargach publicznych zapisów dotyczących zakupu wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów, a także wymagań związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów.</p> <p>NFOŚiGW w prowadzonych dotychczas postępowaniach (stan na 31.12.2019) o zamówienie publiczne uwzględnił:</p> <p>1) wymóg zastosowania materiałów naturalnych lub pochodzących z recyklingu, przy zamówieniach na:</p> <p>a) papier kserograficzny – poprzez wymóg wykonania produktu z materiału ekologicznego (w 100% przerób powtórny);</p> <p>b) wydawnictwa poligraficzne – poprzez wymóg zastosowania papieru na bazie włókien z odzysku, papieru pochodzącego z recyklingu lub papieru na bazie włókien pierwotnych;</p> <p>c) dostawę kalendarzy – poprzez wymóg wykonania produktu z wykorzystaniem papieru pochodzącego z lasów, w których prowadzona jest zrównoważona gospodarka leśna, co potwierdzone jest odpowiednim certyfikatem, np. FSC lub innym równoważnym dokumentem potwierdzającym spełnienie ww. wymogów lub papier z recyklingu;</p> <p>d) szkolenia – poprzez wymóg zapewnienia materiałów szkoleniowych drukowanych dwustronnie, na papierze ekologicznym (np. z recyklingu);</p> <p>e) artykuły promocyjne – poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymóg zastosowania materiałów naturalnych takich jak np. drewno oraz z recyklingu lub biodegradowalnych - papier ekologiczny – tj. papier na bazie włókien z odzysku, papier pochodzący z recyklingu lub papier na bazie włókien pierwotnych – papier musiał posiadać jeden z następujących certyfikatów: Niebieski Anioł (niem. Der blaue Engel, ang. Blue Angel), Europejska Stokrotka (ang. Ecolabel Flower), Nordycki Łabędź (ang. Nordic Swan), FSC (ang. Forest Stewardship Council, międzynarodowy system certyfikacji produktów gospodarki leśnej), PEFC (ang. Programme for the Endorsement of Forest Certification, program zatwierdzania certyfikacji lasów) lub inny równoważny potwierdzający, że papier jest ekologiczny, f) na dostawę środków czystości – premiowanie w kryteriach oceny ofert produktów ekologicznych. <p>2) włączanie do procedur zamówień publicznych wymogów związanych z</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>ochroną środowiska w kontekście zapobiegania powstawaniu odpadów, przy zamówieniach na:</p> <p>a) roboty budowlane – poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymóg dotyczący zarządzania powstałymi przy realizacji zamówienia odpadami, tj. zobowiązanie wykonawcy do unikania działań szkodliwych dla środowiska, w szczególności emisji zanieczyszczeń i hałasu, - wymóg stosowania przy realizacji zamówienia wszystkich przepisów i normatywów w zakresie ochrony środowiska na terenie prowadzenia robót i w ich obrębie, w szczególności w zakresie bezpiecznego zagospodarowania, - wymóg używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na środowisko; <p>b) artykuły promocyjne – poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymóg zastosowania materiałów biodegradowalnych takich jak np. drewno, papier ekologiczny – tj. papier na bazie włókien z odzysku, papier pochodzący z recyklingu lub papier na bazie włókien pierwotnych – papier musi posiadać jeden z następujących certyfikatów: Niebieski Anioł (niem. Der blaue Engel, ang. Blue Angel), Europejska Stokrotka (ang. Ecolabel Flower), Nordycki Łabędź (ang. Nordic Swan), FSC (ang. Forest Stewardship Council, międzynarodowy system certyfikacji produktów gospodarki leśnej), PEFC (ang. Programme for the Endorsement of Forest Certification, program zatwierdzania certyfikacji lasów) lub inny równoważny potwierdzający, że papier jest ekologiczny, <p>c) sprzęt biurowy (urządzenia wielofunkcyjne, komputery) poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymóg dotyczący oszczędności w zakresie zużycia energii elektrycznej i papieru (ograniczenie zużycia papieru i ilości odpadów), tj. efektywność energetyczna – co najmniej równoważna określonej w specyfikacjach programu Energy Star, wymóg automatycznego druku dwustronnego oraz druku dwóch zmniejszonych stron na jednym arkuszu, - wymóg dotyczący przechodzenia samoczynnie w tryb uśpienia, <p>d) wymóg dostarczania produktów w opakowaniach zbiorczych np. przy realizacji usług cateringowych czy dostawy kalendarz,</p> <p>e) usługi cateringowe – wymóg stosowania przy realizacji usługi naczyń i sztućców wielorazowego użytku.</p> <p>W ramach Ministerstwa Edukacji i Nauki stosowano w opisach przedmiotu</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>zamówienia na organizację spotkań w ramach usługi cateringowej zapis dotyczący braku możliwości stosowania przez wykonawcę do serwowania posiłków naczyń oraz sztućców jednorazowych, np. plastikowych.</p> <p>MRPiT w zakresie zadania dotyczącego stosowania Zielonych Zamówień Publicznych, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożył centralny system wydruku wraz z pełną obsługą serwisową, na bazie którego będzie świadczona usługa umożliwiająca Zamawiającemu wykonywanie czarno-białych i kolorowych kopii/wydruków dokumentów oraz skanowania na urządzeniach wielofunkcyjnych Wykonawcy, - realizował zamówienia na usługi cateringowe na potrzeby spotkań i konferencji organizowanych przez komórki organizacyjne resortu, które zawierały zapisy dotyczące zapewnienia niezbędnych do organizacji posiłków naczyń i nakryć stołów wg. określonych wytycznych, zgodnie z którymi np. do serwowania posiłków Wykonawca nie będzie używał naczyń jednorazowych; <p>Zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi obowiązującymi w MF, już na etapie przygotowywania planu zamówień, komórki organizacyjne MF zobowiązane są do przeanalizowania i wskazania, które z zamówień i zakupów mogą być przeprowadzone z zastosowaniem m.in. aspektów środowiskowych. Informacje o możliwości zastosowania ww. klauzul są ponownie weryfikowane w toku przygotowywania dokumentacji zamówieniowej, w tym zwłaszcza opisu przedmiotu zamówienia i specyfikacji warunków zamówienia. Na etapie przygotowywania konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia dokonywana jest zatem pogłębiona analiza możliwości uwzględnienia m.in. aspektów środowiskowych, przy czym uwzględnia się te aspekty w tych zamówieniach, w których pogłębiona analiza wskazała taką możliwość. W MF aspekty środowiskowe w zakresie zamówień publicznych odnosiły się przede wszystkim do stosowania proekologicznych kryteriów oceny ofert (sformułowane kryteria oraz przygotowywania opisu przedmiotu zamówienia na sprzęt wykorzystywany w jednostce z uwzględnieniem zielonych kryteriów, np. posiadanie znaku Energy Star, który gwarantuje minimalny pobór energii przy odpowiedniej wydajności, wybieranie sprzętu energooszczędnego i pozbawionego niebezpiecznych substancji, zakup przyjaznych środowisku produktów i sprzętów do sprzątania i utrzymywania porządku.</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>We wszystkich postępowaniach dotyczących dostaw produktów w pierwszej kolejności nakładany jest obowiązek naprawy produktów. Resort Finansów dba o określenie minimalnego okresu wykorzystywania produktów lub dostarczanie produktów wielokrotnego użycia, w tych obszarach gdzie to jest możliwe. Stosowne zapisy w tym zakresie zawarte są w poszczególnych umowach.</p> <p>W celu poszerzenia wiedzy pracowników na temat Zielonych Zamówień Publicznych w intranecie MF zamieszczone zostały stosowne materiały opracowane przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.</p> <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizowała zadanie stosując zasady Zielonych Zamówień Publicznych w ramach prowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, np. Zamawiający przy wyborze ofert na zamówienia na wykonanie usług - utrzymania porządku i czystości w budynkach oraz na terenie jednostki zarządzanej przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad kierował się m.in. kryterium ekologicznym w postaci procentowej ilości ekologicznych, biodegradowalnych i przyjaznych dla środowiska środków czystości. W okresie objętym sprawozdaniem zrealizowano 3 zamówienia. Zadanie realizowało 11 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska (WFOŚiGW). Przykładowe działania, które były realizowane w tym zakresie przez WFOŚiGW to uwzględnienie w przetargach publicznych (zarówno w postępowaniach prowadzonych w trybie ustawy Pzp jak i postępowaniach realizowanych poza ustawą), zapisów dotyczących opisu przedmiotu zamówienia mających na celu ograniczenie powstawania odpadów, np. w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakupu materiałów reklamowych, biurowych, (wymóg stosowania materiałów pochodzących z recyklingu), - wprowadzenia wymogu w przypadku organizowania konferencji i szkoleń używania tylko i wyłącznie naczyń wielorazowego użytku, - zakupu napojów w szklanych opakowaniach, - wprowadzenie do SIWZ obowiązku posiadania certyfikatu ISO 14001 (dostawa tonerów do drukarek), - zakupu sprzętu komputerowego np. wymóg dłuższych okresów gwarancji sprzętu, jako kryteria oceny ofert oraz wymogu świadczenia usług serwisowych – jako elementy wydłużające okres trwałości produktu),

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<ul style="list-style-type: none"> - usług sprzątania (wymóg stosowania przez wykonawcę środków czystości i środków higienicznych odpowiedniej jakości, skutecznych w stosowaniu, powszechnie dostępnych i używanych na rynku, bezpiecznych dla każdej zmywalnej powierzchni, rozkładalnych, nietoksycznych, posiadających właściwości odłuszczeniowe – myjące oraz odpowiadających wymogom ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2289), tj. nie mogą zawierać substancji powodujących zagrożenie dla środowiska, zdrowia lub życia człowieka), - najmu i serwisu wielofunkcyjnych urządzeń drukujących (stosowanie wymogu świadczenia usług serwisowych – jako elementy wydłużające okres trwałości produktu), - zakupu samochodów osobowych np. wymóg dłuższych okresów gwarancji– jako kryteria oceny ofert, oraz wymogu świadczenia usług serwisowych – jako elementy wydłużające okres trwałości produktu, - zakupu i dostawy artykułów i urządzeń biurowych oraz materiałów eksploatacyjnych do komputerów i drukarek- unikanie stosowania artykułów jednorazowych, zamawianie produktów posiadających części wymienne - jako elementy wydłużające okres trwałości produktu, określanie parametrów jakościowych gwarantujących zakup bezpiecznych, nietoksycznych produktów.
3.	Prowadzenie kontroli likwidacji trzech mogilników na terenie województw: dolnośląskiego, opolskiego i podlaskiego.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska, administracja publiczna na terenie właściwych województw	do końca 2017 r.	Tab. 44. poz. 3	Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska prowadzą okresowe kontrole miejsc występowania mogilników i podejmują działania w ramach posiadanych kompetencji. W latach 2017 – 2019 wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili 5 kontroli. Mogilniki w województwie dolnośląskim i opolskim nie zostały zlikwidowane. Gminy podejmują działania w celu likwidacji tych miejsc jednak problem stanowią kwestie własności gruntów. Mogilnik w województwie podlaskim został zlikwidowany w 2018 r. Po likwidacji mogilnika i usunięciu odpadów dokonano rekultywacji terenu.
4.	Przeprowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony	do końca 2030 r.	Tab. 44 poz. 4	W okresie sprawozdawczym nie były przeprowadzane cykle kontrolne. W latach 2017 – 2019 wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili 15 kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
	Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009 – 2010.	środowiska			niebezpiecznych odpadów przemysłowych.
5.	Wydanie rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz określenia kiedy wymóg selektywnego zbierania uważa się za spełniony.	Minister Środowiska	2016 r.	Tab. 44 poz. 23	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19) zostało wydane 4 stycznia 2017 r., weszło w życie z dniem 1 lipca 2017 r.
6.	Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w kierunku zniesienia możliwości: ryczałtowego rozliczania firm odbierających odpady komunalne od mieszkańców oraz łączenia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów. Określenie procentowej różnicy pomiędzy stawkami opłat za odpady zbierane w sposób selektywny a odpadami zbieranymi w sposób nieselektywny	Minister Środowiska	2016-2017	Tab. 44 poz. 6	Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579), która weszła w życie w dniu 6 września 2019 r.
7.	Prowadzenie kontroli: - organizacji odzysku,	Inspekcja Ochrony Środowiska, Policja	do końca 2030 r.	Tab. 44 poz.7	Zadanie realizowane przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska na bieżąco.

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
	<p>podmiotów zbierających oraz instalacji do przetwarzania ZSEE,</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalacji do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów, - punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów, - podmiotów wytwarzających odpady medyczne oraz spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych. 	(PG), Urzędy Kontroli Skarbowej*			<p>W okresie od 2017 r. do 2019 r. na terenie kraju przeprowadzono łącznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 739 kontroli organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz instalacji do przetwarzania ZSEE; -77 kontroli instalacji do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów; - 770 kontroli punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów; - 286 kontroli podmiotów wytwarzających odpady medyczne oraz spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych. <p>Ponadto w 2019 r. przeprowadzono ogólnopolski cykl kontrolny w zakresie przestrzegania przez podmioty zbierające zużyte baterie lub zużyte akumulatory przepisów o bateriach i akumulatorach oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w ramach którego skontrolowano 195 przedsiębiorców.</p> <p>Biuro Kryminalne Komendy Głównej Policji realizując zadania merytoryczne dotyczące zwalczania przestępczości gospodarczej, w tym zagrożeń związanych z nielegalnym składowaniem, magazynowaniem, transportem i przetwarzaniem odpadów, prowadzi szereg działań mających na celu zapobieżenie wymienionym zagrożeniom. W ramach szeroko zakrojonych działań prowadzona jest bieżąca współpraca z organami administracji rządowej i samorządowej w obszarze gospodarki odpadami jak również z innymi instytucjami zajmującymi się zwalczaniem zagrożeń związanych z nieprawidłową gospodarką odpadami.</p> <p>W ramach wykonywanych działań służbowych związanych z ujawnianiem nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów w wydziałach do walki z Przestępczością Gospodarczą komend wojewódzkich Policji/Komendzie Stołecznej Policji powołano koordynatorów, których zadaniem jest bieżąca współpraca z koordynatorami innych służb (Inspekcja Ochrony Środowiska, Krajowa Administracja Skarbowa, Inspektorami Inspekcji Transportu Drogowego) oraz administracją samorządową i rządową na szczeblu wojewódzkim.</p> <p>Ponadto w Komendzie Głównej Policji w dniu 14 czerwca 2018 r., decyzją nr 191 Komendanta Głównego Policji powołano „Zespół do analizy przepisów dotyczących wykrywania i ścigania przestępstw i wykroczeń związanych ze składowaniem odpadów i opracowaniem zmian przepisów”. Tożsame zespoły robocze ds. monitorowania, rozpoznawania, przeciwdziałania oraz analizy zagrożeń w związku z</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>pożarami, nielegalnym transportem oraz nielegalnymi składowiskami odpadów zostały powołane w komendach wojewódzkich/Komendzie Stołecznej Policji.</p> <p>W ramach realizacji zadań wynikających z Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 Policja w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.) w ramach swoich ustawowych zadań wykonywała czynności operacyjno-rozpoznawcze i dochodzeniowo-śledcze w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw z obszaru środowiska naturalnego w tym ukierunkowane na zwalczanie przestępczości związanej z nielegalnym składowaniem, magazynowaniem, transportowaniem i przetwarzaniem odpadów.</p> <p>Brak jest ustawowego upoważnienia do prowadzenia czynności kontrolnych przez Policję. Funkcjonariusze Policji nie podejmowali samodzielnie czynności kontrolnych.</p> <p>W zainteresowaniu funkcjonariuszy Policji w ramach zwalczania przestępczości związanej z kradzieżą pojazdów, paserstwem częściami samochodowymi, nielegalnym transgranicznym przemieszczaniem odpadów a także nielegalnym przetwarzaniem odpadów znajdują się punkty zbierania pojazdów, stacje demontażu pojazdów a także miejsca składowania odpadów. Policja może inicjować kontrole w związku z uzasadnionym podejrzeniem naruszeń prawa w zakresie niewłaściwego postępowania z odpadami lub innymi substancjami groźnymi dla środowiska.</p> <p>Policja w ramach prowadzonych czynności w zakresie zwalczania przestępczości dotyczącej niewłaściwego gospodarowania odpadami może inicjować przeprowadzenie kontroli przez Inspekcję Ochrony Środowiska, lub inne instytucje (np. Państwową Straż Pożarną, Wojewódzkie Inspektoraty Weterynarii) w ściśle określonym zakresie w celu potwierdzenia nieprawidłowości, a także w celu zgromadzenia materiału dowodowego.</p> <p>W ramach ustawowych zadań funkcjonariusze Wydziałów dw. z Przystępczością Gospodarczą KWP/KSP na bieżąco współpracują z właściwymi Inspektorami Ochrony Środowiska, uczestnicząc w kontrolach podmiotów gospodarczych realizowanych z inicjatywy Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska. W przypadku potwierdzenia przez Inspektorów Ochrony Środowiska popełnienia przestępstw funkcjonariusze Policji zlecali lub bezpośrednio koordynowali czynności na miejscu zdarzenia. Policja nie gromadzi danych statystycznych na temat ilości</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>przeprowadzonych kontroli w wymienionych podmiotach. Czynności kontrolne realizowane są do konkretnych, indywidualnych postępowań lub są inicjowane przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w ramach wzajemnej współpracy. Zgodnie z informacją przekazaną przez MF:</p> <p>Transgraniczne przemieszczanie odpadów</p> <p>Poniższe dane dotyczą zarówno potwierdzonych przypadków nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów jak też przypadków zatrzymań, w których stwierdzono braki formalne (brak właściwych dokumentów lub dokumenty niewłaściwie wypełnione). Dane te dotyczą również przypadków uszkodzonych pojazdów stanowiących odpad lub co do których zaistniało podejrzenie że stanowią odpad.</p> <p>W roku 2017 dokonano 74 zatrzymań. Zatrzymania dotyczyły m. in.: uszkodzonych pojazdów, zużytych części samochodowych, używanych akumulatorów, sprzężarek urządzeń chłodniczych, odpadów polimerów chlorku winylu, ścinków gumy i tekstyliów, odpadów pianki melaminowej, mieszanin odpadów komunalnych, kondensatorów, oleju transformatorowego.</p> <p>W roku 2018 dokonano 212 zatrzymań. Zatrzymania dotyczyły m. in.: uszkodzonych pojazdów, części pojazdów, mieszanin różnych odpadów, katalizatorów samochodowych, przeterminowanych środków ochrony roślin, turbosprężarek i filtrów cząstek stałych, pojemników po środkach chemicznych, zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, odpadów budowlanych, odpadów drewna, złomu metali, zużytej odzieży, elementów urządzeń AGD.</p> <p>W roku 2019 dokonano 299 zatrzymań. Zatrzymania dotyczyły m.in.: mieszanin odpadów, odpadów komunalnych, odpadów budowlanych, odpadów tworzyw sztucznych, uszkodzonych pojazdów, wraków pojazdów, zużytych części do pojazdów, odpadów makulatury, odpadów gumy, katalizatorów samochodowych, złomu metali, sprzężarek urządzeń chłodniczych, zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, zużytych opon, odpadów drewna, trocin, zrębków drewnianych, paliw alternatywnych, odpadów tytoniu, żużlu i popiołu, zużytych chemikaliów, odpadów papieru, używanych komputerów, zużytego oleju roślinnego. Kontrola przewozu tzw. odpadów ropopochodnych</p> <p>Od 19 kwietnia 2019 r. w przypadku przewozu towarów objętych systemem monitorowania przewozu i obrotu, o którym mowa w ustawie z dnia 9 marca 2017 r.</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1857, z późn. zm.), które jednocześnie są odpadami, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779, z późn. zm.), podmioty gospodarcze są obowiązane do wskazania sześciocyfrowego kodu tych towarów, zgodnego z katalogiem odpadów określonym w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Obowiązek ten dotyczy przewozu tzw. odpadów ropopochodnych - kod CN 2710. Zgodnie z art. 13 ustawy o z dnia 9 marca 2017 r. systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi, kontrola przewozu towarów polega na sprawdzeniu przestrzegania obowiązków w zakresie odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokonywania, uzupełniania i aktualizacji zgłoszenia; 2) zgodności danych zawartych w zgłoszeniu ze stanem faktycznym; 3) posiadania numeru referencyjnego, dokumentu zastępującego zgłoszenie i potwierdzenia przyjęcia dokumentu zastępującego zgłoszenie albo dokumentu, o którym mowa w art. 3 ust. 7 ww. ustawy; 4) przekazywania aktualnych danych geolokalizacyjnych środka transportu. <p>Kontrola obejmuje weryfikację danych zawartych w dokumentach okazanych przez kierującego, dokonanie oględzin towaru, w tym pobranie próbki towaru, oraz weryfikację wskazań lokalizatora albo zewnętrznego systemu lokalizacji.</p> <p>W roku 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w rejestrze SENT zostało zarejestrowanych ponad 3 mln 300 tys. zgłoszeń przewozu tzw. towarów „wrażliwych” tj. paliw płynnych, alkoholi całkowicie i częściowo skażonych, suszu tytoniowego, towarów do produkcji papierosów, olejów roślinnych, gazu LPG, leków zagrożonych brakiem dostępności na terenie RP, - przeprowadzono ponad 500 tys. kontroli na drodze, - ujawniono ponad 6,5 tys. przypadków nieprawidłowości, w tym ponad 1,7 tys. To nieprawidłowości w zakresie systemu monitorowania przewozu i obrotu SENT; pozostałe naruszenia to w szczególności naruszenia w zakresie transportu drogowego, ruchu drogowego i przewozu towarów niebezpiecznych.
8.	Opracowanie wytycznych dla jednostek samorządu	Minister Środowiska	do końca 2017 r. oraz	Tab. 44 poz. 8	Zadanie zrealizowane. Ekspertyza została odebrana w 2018 r.

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
	terytorialnego, dotyczących realizacji badań w zakresie analizy składu morfologicznego odpadów, właściwości fizycznych i chemicznych odpadów oraz weryfikacja wyników badań.		kontynuacja w latach następnych		
9.	Prowadzenie kontroli obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych	Inspekcja Ochrony Środowiska, marszałkowie województw, Państwowa Straż Pożarna	do końca 2030 r.	Tab. 44 poz. 9	<p>Zadanie realizowane przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska na bieżąco. Obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych funkcjonują w 7 województwach: dolnośląskim, lubelskim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim i śląskim. W latach 2017 - 2019 r. wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili 32 kontrole obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.</p> <p>Właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej przeprowadziły 9 kontrole obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 listopada 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2018, z późn. zm.).</p> <p>Zbiornik odpadów pofloatacyjnych „Żelazny Most”, usytuowany w miejscowości Rudna ul. Polkowska 52, stanowiący obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych kategorii A, podlega corocznym planowanym czynnościom kontrolno-rozpoznawczym z uwagi na uznanie go za zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o którym mowa w art. 248 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.).</p>
10.	Aktualizacja spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska	do końca 2030 r.	Tab. 44 poz. 10	Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska cyklicznie przekazują do GIOŚ informację dotyczącą aktualizacji spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. W spisie znajdowało się 9 obiektów.

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
11.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska	do końca 2030 r.	Tab. 44 poz. 11	W latach 2017-2019 nie przeprowadzono cykli kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Podczas kontroli realizowanych na bieżąco wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili 1027 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
12.	Prowadzenie kontroli w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska	do końca 2030 r.	Tab. 44 poz. 12	W okresie sprawozdawczym organy Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadziły w 2017 r. w ramach cyklu kontrolnego 224 kontrole w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych..
13.	Prowadzenie kontroli podmiotów zaangażowanych w gospodarowanie odpadami komunalnymi.	wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska	do końca 2030 r.	Tab. 44 poz. 13	W latach 2017-2019 wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili 1 390 kontroli podmiotów zaangażowanych w gospodarowanie odpadami komunalnymi (tj. m. in. gmin, związków międzygminnych, PSZOK, RIPOK, instalacji przetwarzania odpadów komunalnych), głównie w ramach ogólnopolskich cykli kontrolnych.
14.	Przeprowadzenie ponownych kontroli zakładów, w których występują urządzenia o zawartości oleju zawierającego PCB powyżej 5 dm ³ oraz o stężeniu PCB powyżej 50 ppm	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska	-	Str. 112, podrozdział 5.3.2, pkt 3)	W latach 2017 – 2019 zostały przeprowadzone 2 ponowne kontrole zakładu użytkującego urządzenia o zawartości oleju zawierającego PCB powyżej 5 dm ³ oraz o stężeniu PCB powyżej 50 ppm, zlokalizowanego na terenie województwa łódzkiego. Zgodnie z ustaleniami Łódzkiego WIOŚ, wszystkie urządzenia zawierające PCB, znajdujące się na terenie zakładu w 2019 r. zostały przekazane podmiotom zewnętrznym do zagospodarowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Ponadto, we wskazanym okresie, Kujawsko-Pomorski WIOŚ, Małopolski WIOŚ, Mazowiecki WIOŚ i Wielkopolski WIOŚ przeprowadzili łącznie 20 kontroli nowych zakładów, podczas których sprawdzano, czy na ich terenie występują urządzenia mogące zawierać PCB. W wyniku przedmiotowych kontroli nie ujawniono urządzeń zawierających PCB.
15.	Zwiększenie nadzoru nad wytwórcami olejów	Główny Inspektor Ochrony Środowiska,	-	Str. 110 podrozdział	W latach 2017 – 2019 wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili 1352 kontrole wytwórców olejów odpadowych (stacje demontażu pojazdów,

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
	odpadowych, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywanie ich do zagospodarowania podmiotom do takiego działania uprawnionym	wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska		5.2.1., Pkt 4)	warsztaty samochodowe i inne) m.in. w zakresie selektywnego ich zbierania oraz przekazywania tych odpadów do zagospodarowania uprawnionym podmiotom.
16.	Monitoring prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi, w pierwszej kolejności odzysk przez regenerację, a jeśli jest niemożliwy ze względu na stopień zanieczyszczenia poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska	-	Str. 110 podrozdział 5.2.1., Pkt 5)	W latach 2017–2019 wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili 221 kontroli w zakresie prawidłowego gospodarowania olejami odpadowymi, dotyczące m.in. ich przetwarzania zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.
17.	Kontynuowanie działań w zakresie monitoringu odpadów w środowisku morskim w ramach Programu monitoringu wód morskich		-	Str. 114 podrozdział 5.4.5. pkt 1) oraz pkt 4)	<p>W latach 2017-2019 przeprowadzono monitoring odpadów w środowisku morskim, zgodnie z Programem monitoringu wód morskich w ramach realizacji dwóch umów (do 2017 roku i od 2018 roku) na prowadzenie monitoringu Morza Bałtyckiego na zlecenie GIOŚ. Monitoring odpadów w środowisku morskim został przeprowadzony w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na linii brzegowej: na 10ciu segmentach, na które składa się 15 odcinków. - W toni wodnej: na 2 transektach – na odejściu od ujścia Wisły i ujścia Odry (Świna). - W toni wodnej: na 6ciu stacjach. - W osadach dennych: mikrocząstki na 6ciu stacjach. <p>Ponadto, w okresie 2017-2019, pozyskano dane odpadów morskich dla POM, pozyskane z bazy danych DATRAS (dane zebrane podczas rejsów BITS). Pozyskane dane zostały wykorzystane do corocznej oceny stanu środowiska wód morskich na tle poprzedzającego dziesięciolecia, opracowywanej na podstawie danych PMŚ.</p> <p>Zebrane dane zostały wykorzystane do opracowania wartości granicznej dobrego stanu (tzw. GES – ang. good environmental status) na poziomie europejskim</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					(zgodnie z Decyzją Komisji 848/2017) w związku z wypełnianiem zobowiązań Polskiej wynikających z wdrożenia zaktualizowanej Dyrektywy UE 2008/56/UE – ramowej dyrektywy w sprawie strategii morskiej (845/2017) w ustawie z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 2170).
18.	Działania na rzecz współpracy w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów (ZPO) pomiędzy interesariuszami: MŚ, organizacje zrzeszające przemysł, konsumentów, jednostki samorządu terytorialnego.	NFOŚiGW/Minister Środowiska/Minister Rozwoju	wdrożenie od 2016 r.	Tab. 44 poz. 14	W ramach programu priorytetowego nr 2.1 Racjonalna gospodarka odpadami część wdrażanego w latach 2015 – 2030 finansowane są przedsięwzięcia; polegające na rozwoju infrastruktury technicznej procesów logistycznych związanych z pozyskaniem, magazynowaniem i dystrybucją niesprzedanych lub niespożytych artykułów żywnościowych, których realizacja przyczynia się do realizacji celu w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. Beneficjentami tego rodzaju wsparcia są posiadające osobowość prawną organizacje non profit posiadające status organizacji pożytku publicznego pełniące funkcje „banków żywności” - polegające na rozwoju systemu selektywnego zbierania odpadów, w ramach którego realizowane będą funkcje służące zapobieganiu powstawania odpadów tj.: a) przygotowania wskazanych frakcji odpadów do ponownego użycia, b) zbierania i przekazywania kolejnym użytkownikom rzeczy używanych Beneficjentami tego rodzaju wsparcia są: jst i ich związki oraz przedsiębiorcy.
19.	Koordinacja i wsparcie realizacji prac naukowo-badawczych w zakresie gospodarki odpadami oraz projektów badawczych i demonstracyjnych w dziedzinie technologii ZPO oraz upowszechnianie wyników badań.	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego /Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	2016-2030 r.	Tab. 44 poz. 15	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (dalej NCBR) w zakresie tematyki <i>Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</i> zawarło w latach 2016 – 2021 (według stanu na 30.06.2021 r.) umowy na realizację projektów o wartości ogółem 2 188 671 453,66 PLN i wartości dofinansowania: 1 354 714 951,63 PLN. W zakresie tematyki związanej z postępowaniem wobec odpadów NCBR w latach 2016-2021 (stan umów na 30.06.2021 r.) dofinansowało ponad 200 projektów wpisujących się w powyższą tematykę. Projekty realizowane były i są w ramach kilku funkcjonujących w NCBR Programów, w tym m.in.: — Programu Sektorowego INNOWACYJNY RECYKLING, — Strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Nowoczesne technologie materiałowe” – TECHMATSTRATEG, — Strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo” – BIOSTRATEG, — PROGRAM KRAJOWY LIDER, — PROGRAM OPERACYJNY INTELIGENTNY ROZWÓJ (Konkurs Szybka

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>Ścieżka),</p> <p>— Pierwszy polski projekt Important Projects of Common European Interest (IPCEI) - "Opracowanie i pierwsze wdrożenie przemysłowe innowacyjnych technologii recyklingu baterii litowo-jonowych i katalizatorów z odzyskiem metali o strategicznym znaczeniu".</p> <p>Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizuje również przedsięwzięcia prowadzone w trybie innowacyjnych zamówień publicznych/zamówień przedkomercyjnych (PCP), mających na celu opracowanie nowych, innowacyjnych technologii. Przedsięwzięcia, które wpisują się w szeroko rozumiany obszar dotyczący gospodarowania odpadami to: „Innowacyjna biogazownia”, „Oczyszczalnia przyszłości”.</p> <p>Szczegółowy opis ww. inicjatyw realizowanych przez NCBR znajduje się w niniejszym załączniku w pkt 2.</p>
20.	Uwzględnienie w priorytetach NFOŚiGW/WFOŚiGW w perspektywie finansowej na lata 2014-2020 możliwości wsparcia dla przedsiębiorstw na działania dotyczące zmiany technologii na technologie małoodpadowe, innowacyjne (analogiczne jak do programów efektywności energetycznej); tworzenie nowych form działalności związanej z ZPO.	NFOŚiGW / WFOŚiGW	2016-2020 r.	Tab. 44 poz. 16	<p>W ramach programu NFOŚiGW nr 2.1 Racjonalna gospodarka odpadami część 2 wdrażanego w latach 2015 – 2030 możliwe jest wsparcie finansowe przedsięwzięć polegających na budowie nowej lub rozbudowie istniejącej infrastruktury mającej na celu zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne</p> <p>WFOŚiGW uwzględniły możliwość wsparcia.</p> <p>W niektórych przypadkach na liście przedsięwzięć priorytetowych nie zostały wyszczególnione działania dotyczące zmiany technologii na technologie małoodpadowe, innowacyjne, jednakże w ramach zasad udzielania pomocy finansowej Beneficjenci mogli ubiegać się o dofinansowanie na realizację takich zadań.</p> <p>Natomiast WFOŚiGW w Olsztynie przeznacza środki na cele określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zawarte w Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025, Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz zgodnie ze Strategią Działalności Wojewódzkiego Funduszu, Listą Przedsięwzięć Priorytetowych, Planem Działalności.</p> <p>W priorytetach WFOŚiGW w Białymstoku uwzględniono ogólny zapis tj. „Zadania inwestycyjne wynikające z aktualnych planów gospodarki odpadami”.</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
21.	Przygotowanie rekomendacji dla weryfikacji procesów produkcyjnych, pod kątem ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów i uwzględnienia w tych procesach wykorzystania odpadów.	Minister Środowiska/ Minister Rozwoju	2016-2022 r.	Tab. 44 poz. 17	MRPiT prowadzi prace koncepcyjne w zakresie przygotowania rekomendacji dla weryfikacji procesów produkcyjnych. W prace te włączeni są eksperci Krajowej Inteligentnej Specjalizacji KIS GOZ.
22.	Kampanie promujące hierarchię sposobów postępowania z odpadami, w tym mniej konsumpcyjny styl życia oraz ekoprojektowanie.	Minister Środowiska, oraz Ministerstwo Rozwoju	2016-2019 r.	Tab. 44 poz. 18	MKiŚ w okresie sprawozdawczym zrealizowało następujące działania informacyjno – edukacyjne dotyczące gospodarowania odpadami, zapobiegania powstawaniu odpadów, promujące hierarchię sposobów postępowania z odpadami, w tym mniej konsumpcyjny styl życia i eko-projektowanie: <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i produkcja animacji, której celem będzie podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie wspólnego systemu segregacji odpadów - organizacja eventu dla dzieci i młodzieży nt. segregacji odpadów - przygotowanie, produkcja i emisja 25 audycji radiowych w I Programie Polskiego Radia (5 bloków po 5 audycji nt. Polityka klimatyczna; Jakość powietrza; Gospodarka odpadami; Zdrowa żywność; Polskie Parki Narodowe), - organizacja i promocja konkursu pn. "Produkt w obiegu" podczas Międzynarodowych Targów POL-ECO SYSTEM, - konkurs Ministra Środowiska dla dzieci na hasło i plakat promujące segregację śmieci, - koordynacja krajowa Europejskiego Tygodnia Redukcji Odpadów (EWWR), EWWR to inicjatywa mająca na celu promowanie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z już wytworzonymi odpadami, - przygotowanie i przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej nt. segregacji odpadów "Piątka za segregację" - emisja spotów telewizyjnych w ramach kampanii „Piątka za segregację”, - lokowanie treści edukacyjnych m.in. z zakresu gospodarki odpadami w popularnych serialach telewizyjnych - organizacja stoiska edukacyjnego podczas wydarzenia Targi Zero Waste, - kontynuacja ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej nt. segregacji odpadów "Piątka za segregację", - organizacja i promocja konkursu on-line pn. "Produkt w obiegu".

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>Ministerstwo w latach 2017-2020 przeprowadzało szereg dodatkowych działań informacyjno-edukacyjnych takich jak publikacje artykułów prasowych, lokowanie treści edukacyjnych w popularnych serialach telewizyjnych, programy radiowe i telewizyjne m.in. z cyklu <i>Wielki test o Ekologii</i>, <i>Wielki test o przyrodzie</i>, <i>Wielki test o powietrzu</i>, <i>Wielki test o klimacie</i> w ramach których uwzględniano wątki edukacyjne dotyczące obszaru gospodarki odpadami komunalnymi.</p> <p>Ponadto Ministerstwo organizowało stoiska edukacyjne lub warsztaty - w tym online w ramach m.in. Dnia Ziemi, Dnia Dziecka czy panele eksperckie podczas np. Targów POL-ECO SYSTEM w ramach których również podnoszono tematy związane z gospodarką odpadami.</p> <p>Planując i przygotowując kampanie oraz inne działania informacyjno-edukacyjne brane są pod uwagę wyniki realizowanych przez Ministerstwo cyklicznych Badań świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski (tzw. badania trackingowe) oraz jednotematycznych badań świadomości ekologicznej mieszkańców Polski, dotyczących wybranego obszaru z dziedzin interwencji resortu. Wyniki tych badań są dostępne na stronie ministerstwa w zakładce: https://www.gov.pl/web/klimat/badania-swiadomosci-ekologicznej.</p> <p>Na zlecenie MRPIIT, Instytut Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju opracował przewodnik pn. „Postępowanie z odpadami wraz z zarysem możliwości zmian regulacyjnych”, stanowiący istotne źródło informacji dla przedsiębiorców – zarówno wytwarzających odpady, jak i zajmujących się ich przetwarzaniem. Jednym z głównych tematów opracowania jest hierarchia postępowania z odpadami w działalności gospodarczej. Przewodnik dostępny jest na stronie: www.smart.gov.pl.</p>
23.	Promowanie inicjatyw i konkursów dla „małoodpadowych” gmin	Minister Środowiska	2017-2020 r.	Tab. 44 poz. 19	MKiŚ koordynowało krajowy Europejski Tydzień Redukcji Odpadów (EWWR) - EWWR to inicjatywa mająca na celu promowanie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z już wytworzonymi odpadami
24.	Opracowanie analizy na rzecz ZPO dotyczącej możliwości racjonalnego wykorzystania	Federacja Polskich Banków Żywności lub inna organizacja,	2016-2022 r.	Tab. 44 poz.20	Federacja Polskich Banków Żywności realizuje od 1 września 2018 r. projekt pt. „Opracowanie systemu monitorowania marnowanej żywności i efektywnego programu racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności” (PROM) w

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
	żywności, z uwzględnieniem handlu, gastronomii, organizacji i osób potrzebujących, w celu wdrożenia działań ograniczających marnotrawienie żywności, w tym dotyczących stworzenia niezbędnej infrastruktury.	we współpracy z organizacjami handlu detalicznego, gastronomii, organizacji konsumentów, organizacji pomocy społecznej; współpraca z organizacjami partnerskimi z innych krajów członkowskich UE			<p>ramach projektu strategicznego <i>GOSPOSTRATEG</i>. Liderem tego projektu jest FPBŻ a partnerami są: Instytut Ochrony Środowiska –PIB, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Polskie Towarzystwo Technologów Żywności. Celem PROM-u było zbadanie, ile żywności marnuje się w Polsce w całym łańcuchu produkcji – tzw. „od pola do stołu”. To pierwsza tego typu inicjatywa badawcza w naszym kraju.</p> <p>Federacja Polskich Banków Żywności prowadzi wiele inicjatyw, które mówią o problemie i zachęcają do zmiany nawyków i postaw: akcje i kampanie społeczne, warsztaty, spotkania i wydarzenia promujące niemarnowanie.</p> <p>W 2019 roku zostało przeprowadzone badanie organizacji pozarządowych oraz instytucji publicznych (przede wszystkim OPS, MOPS, GOPS) współpracujących z Bankami Żywności w zakresie zagospodarowania żywności. Celem stworzonej na podstawie zebranych danych diagnozy było określenie skali prowadzonej dystrybucji i redystrybucji żywności na cele społeczne, a także ocena zasobów i potencjału badanych podmiotów w wymiarze infrastruktury, organizacji. Badanie przeprowadzono metodą ilościową w formie ankiety wspomaganą elektronicznie (CAWI). W wyniku badania powstał raport pt. „Potencjał podmiotów współpracujących z Bankami Żywności w zakresie ograniczania marnowania żywności”.</p> <p>Kolejnym badaniem przeprowadzonym w ramach projektu PROM było określenie długoterminowej (10 letniej) perspektywy rozwoju zjawiska marnotrawstwa żywności w Polsce. W wyniku badania metodą delficką powstał raport pt. „Perspektywy zapobiegania marnotrawstwu żywności w Polsce do 2030 roku”.</p> <p>Ponadto, Federacja Polskich Banków Żywności wdraża system informatyczny – <i>mini giełdę darowizn żywności</i>, która ma wzmacniać komunikację między darczyńcami żywności a odbiorcami, między Federacją a organizacjami pomocy społecznej. Rozwiązanie to dotyczy darowizn żywności niesprzedanej ale dobrej do spożycia. Usprawnienie procesu monitoringu pozwoli nam na bieżąco identyfikować, w którym miejscu łańcuchu dostaw pojawiają się problemy oraz czego dotyczą. Wsparcie technologiczne organizacji partnerskich jest niezbędne, zwłaszcza od kiedy obowiązuje ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz.U. z 2020 r. poz. 1645), która zobowiązuje sklepy wielkopowierzchniowe (powyżej 400m2) do przekazywania żywności organizacjom takim, jak Banki</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>Żywności.</p> <p>W ramach projektu PROM odbywają się także spotkania studyjne, których celem jest wymiana wiedzy i doświadczeń w obszarze gospodarowania żywnością. Dotychczas odbyły się spotkania poświęcone następującym tematom: wykorzystywanie żywności na cele społeczne, ograniczenie strat w przedsiębiorstwach, gospodarowania odpadami żywnościowymi.</p> <p>FPBŻ realizuje też projekty edukacyjne dotyczące niemarnowania żywności, skierowane do konsumentów, którzy jak się szacuje marnują ok 3 mln ton żywności rocznie (60% marnowanej żywności w Polsce). W latach 2018-2021 zrealizowano projekt „Ekomisja-nie marnuję” ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w ramach którego przeprowadzono dwie kampanie edukacyjne na temat niemarnowania żywności, w 2018 z użyciem nośników outdoorowych, spotów radiowych i telewizyjnych oraz kampanii przeprowadzonej w mediach społecznościowych. W 2019 roku kampania została powtórzona (bez odsłony outdoorowej). W ramach projektu przeprowadzono też działania edukacyjne na temat niemarnowania zasobów, w tym żywności w 206 szkołach podstawowych.</p> <p>Ponadto w ramach tzw. Działań Towarzyszących w projekcie Pomocy Żywnościowej realizowanym z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 prowadzone są warsztaty dla osób odbierających żywność, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jednym z głównych tematów warsztatów jest niemarnowanie żywności. Edukacja połączona jest z warsztatami kulinarnymi podczas których odbiorcy żywności uczą się w sposób praktyczny gotować w duchu niemarnowania oraz warsztatami finansowymi, podczas których ukazuje się uczestnikom, jak marnowanie żywności przekłada się na budżet domowy. Federacja także aktywnie tworzy sieci współpracujących instytucji na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, co jest istotnym działaniem dotyczącym ograniczenia marnowania żywności. Banki Żywności tworzą lokalne sieci organizacji i instytucji zaangażowane w odbiór żywności ratowanej (ze sklepów, od producentów) i przekazywania jej osobom zagrożonych wykluczeniem. W ciągu ostatnich kilku lat średnia liczba podmiotów współpracujących z Bankami Żywności sięga powyżej 3000 (w 2019 było to 3101, w 2020 – 3248 podmiotów). Oprócz tego współpracujemy z sieciami sklepów i restauracji. W 2020 roku Banki</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>Żywności współpracowały z 11 największymi, ogólnopolskimi sieciami handlowymi oraz wieloma innymi lokalnym sieciami i sklepami (na koniec 2020 roku były to łącznie 1 787 sklepy i 250 restauracji) skąd odbierane były nadwyżki żywności zagrożonej zmartowaniem (łącznie ponad 13,5 tys. ton żywności). Współpracujemy także z blisko 500 producentami żywności, rolnikami i innymi dystrybutorami żywności skąd pozyskaliśmy w 2020 roku prawie 12 tys. ton żywności. Dzięki w/w działaniom Banki Żywności ratują rocznie średnio kilkadziesiąt tysięcy ton żywności przed zmartowaniem (w 2020 roku było to łącznie ok. 25 500 ton).</p> <p>Zgodnie z informacją z Polskiej Federacji Producentów Żywności w latach 2017-2019 firmy członkowskie optymalizowały procesy produkcji w swoich fabrykach w celu obniżenia strat zarówno surowców spożywczych, jak i wyrobów gotowych, co wpisuje się w działania zapobiegające marnotrawieniu żywności.</p> <p>Firmy członkowskie PFPŻ ZP podejmowały również działania, aby ich gotowe produkty zdadne do spożycia nie były marnowane, m.in. przekazując je pracownikom, lokalnym instytucjom oraz współpracując z Bankami Żywności.</p>
25.	Gromadzenie i udostępnianie materiałów edukacyjnych na temat ZPO oraz prawidłowego postępowania z odpadami dla szkół.	Minister Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji	2016	Tab. 44 poz. 21	<p>1.Projekt modułowy „Edukacja globalna. Liderzy edukacji na rzecz rozwoju” – zadanie zlecone przez MEN finansowane z programu polskiej współpracy rozwojowej MSZ, będące kontynuacją projektu o tym samym tytule realizowanego w latach poprzednich.</p> <p>W tematyce edukacji globalnej (EG) mieścił się szereg zagadnień wyszczególnionych w <i>Krajowym planie gospodarki odpadami 2022 (KPGO 2022)</i>. Jednym z celów projektu jest szkolenie nauczycieli i edukacja uczniów w zakresie świadomej i odpowiedzialnej konsumpcji oraz racjonalnego postępowania z odpadami, które to zagadnienie umieszczone jest w szerszym kontekście życia z poszanowaniem natury. W ramach projektu promowany jest ekologiczny tryb życia i szacunek wobec przyrody, przy równoczesnym nauczaniu profilaktycznym nt. ograniczania zagrożeń dla planety wynikających z aktywności człowieka.</p> <p>W latach 2017-2019 w programie wzięło udział 256 szkół z całej Polski (po 16 z każdego województwa). W szkoleniach i warsztatach metodycznych poświęconych EG, w organizacje których włączone zostały wojewódzkie i regionalne ośrodki doskonalenia nauczycieli, wzięło udział blisko 3 tys. nauczycieli, którzy we własnych placówkach organizowali pogadanki, warsztaty, zajęcia plastyczne, fotograficzne i</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>filmowe w tematyce EG dla ponad 60 tys. dzieci w różnym wieku – od klas I-III po szkoły średnie. W ramach tych zajęć poruszano zagadnienia dot. problemu odpadów w sposób bezpośredni (np. segregacja śmieci, ograniczanie zużycia plastiku, recykling, itd.), jak i pośredni (wpływ gospodarki odpadami na środowisko naturalne, np. zmiany klimatyczne, kryzys wodny, deforestacja, itd.). Uczestnicy programu mieli dostęp do szeregu materiałów edukacyjnych i poradników metodycznych dostępnych na stronie: https://edukacjaglobalna.ore.edu.pl/pl/e-learning.</p> <p>Podejmowana tematyka stanowi realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz odnosi się do Agendy 2030 i Celów Zrównoważonego Rozwoju, m.in. celu 12. Zapewnienie wzorców zrównoważonej konsumpcji i produkcji http://www.un.org.pl/cel12 - zadania do 2030 roku: istotnie obniżyć poziom generowania odpadów poprzez prewencję, redukcję recykling i ponowne użycie.</p> <p>2. Otwarte zasoby edukacyjne, dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej www.zpe.gov.pl. Szczegółowe informacje można znaleźć po linkami: — Zasady gospodarowania odpadami: https://zpe.gov.pl/a/zasady-gospodarowania-odpadami/Dfjfc3V1C — W jaki sposób radzić sobie z odpadami? https://zpe.gov.pl/b/w-jaki-sposob-radzic-sobie-z-odpadami/PIB4yNSH1</p>
26.	Wprowadzenie zagadnień związanych z ZPO oraz prawidłowym postępowaniem z odpadami do podstawy programowej kształcenia ogólnego i podstawy programowej kształcenia w zawodach.	Ministerstwo Edukacji Narodowej	2016-2017 r.	Tab. 44 poz. 22	<p>Zagadnienia z zakresu edukacji ekologicznej są realizowane w szkołach zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, która określa obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania dla poszczególnych etapów edukacyjnych.</p> <p>W latach 2017-2019 obowiązywały:</p> <p>1) w przedszkolu i szkole podstawowej – podstawa programowa uregulowana w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z późn. zm.),</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					2) w trzyletnim liceum ogólnokształcącym i czteroletnim technikum – podstawa programowa uregulowana w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z późn. zm.), 3) od roku szkolnego 2019/2020 w czteroletnim liceum ogólnokształcącym i pięcioletnim technikum (szkoły ponadpodstawowe) zaczęła obowiązywać podstawa programowa określona w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z późn. zm.).
27.	Przygotowanie rekomendacji dla budowy sieci napraw i ponownego użycia oraz opracowanie wytycznych dotyczących minimalnej funkcjonalności PSZOK dla jednostek samorządu terytorialnego.	Minister Środowiska	2016-2018 r.	Tab. 44 poz. 23	Ekspertyza została zrealizowana w 2017 r., dostępna pod adresem: https://www.mos.gov.pl/komunikaty/szczegoly/news/jak-budowac-pszok-i/
28.	Wdrożenie „Planu zagospodarowania odpadów z rozlewów olejowych powstałych na skutek wypadków morskich”	-	-	Str. 114 podrozdział 5.4.5, pkt 5	Plan zagospodarowania odpadów z rozlewów olejowych powstałych na skutek wypadków morskich został opracowany w 2015 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez ekspertów zatrudnionych przez Instytut Morski w Gdańsku. Celem tego opracowania było powiązanie Krajowego Planu Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami tak, aby powstające w wyniku akcji zwalczania zanieczyszczeń odpady olejowe mogły być zagospodarowane racjonalnie i w zgodzie zarówno z interesem państwa, jak i lokalnej społeczności. Plan zagospodarowania odpadów z rozlewów olejowych powstałych na skutek wypadków morskich dostępny jest bezpłatnie do pobrania w wersji elektronicznej na stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: (https://www.nfosigw.gov.pl/download/gfx/nfosigw/pl/nfoekspertyzy/858/228/1/2013-857.pdf) Krajowy Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego w Załączniku Z – Zagospodarowanie Odpadów zaolejonych powstałych w wyniku

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>wypadków morskich zawiera odniesienie do ww. Planu.</p> <p>Podczas poważnych incydentów generujących zanieczyszczenia dostępność urządzeń odbiorczych dla olejów oraz innych odpadów zebranych podczas akcji ratowniczej może stać się jednym z kluczowych elementów warunkujących jej powodzenie. Odbiór odpadów olejowych może być jednym z najsłabszych elementów systemu przeciwdziałania zanieczyszczeniom olejowym. Niemal w każdym przypadku operacja mechanicznego zbierania zanieczyszczeń olejowych z powierzchni wody wykonywana przez specjalistyczne statki jest zależna od możliwości odbioru tych zanieczyszczeń. Dotyczy to nie tylko statków stanowiących wyposażenie pojedynczego państwa, ale wszystkich statków biorących udział w akcji ratowniczej. Należy założyć, bowiem, że każda duża akcja ratownicza na Morzu Bałtyckim skupi na niewielkim obszarze znaczną ilość specjalistycznych jednostek z całego regionu, a także statki EMSA, działające w ramach pomocy oferowanej przez UE. Zgodnie z Konwencją Helsińską państwo ubiegające się o pomoc i pomoc tę otrzymujące obowiązane jest zapewnić odbiór odpadów wytworzonych podczas akcji ratowniczej. Z operacyjnego punktu widzenia tylko 3 największe porty w Polsce (Gdańsk, Gdynia, Szczecin/Świnoujście) są przystosowane do obsługi specjalistycznych statków do zwalczania zanieczyszczeń jakie znajdują się na wyposażeniu państw Bałtyckich. Pozostałe porty są zbyt płytkie aby ww. jednostki mogły do nich bezpiecznie zawinąć, przez co możliwa jest sytuacja, w której proces zdawania wód zaolejonych należałoby organizować na otwartym morzu po wcześniejszym uzgodnieniu przebiegu operacji z administracją morską. Z informacji jakie Służba SAR uzyskała od zarządów trzech największych polskich portów w 2020 r., operacja zdawania wód zaolejonych zebranych w trakcie prowadzenia akcji ratowniczej możliwa jest tylko i wyłącznie na zasadach komercyjnych, po ustaleniu szczegółów z firmami zajmującymi się odbiorem tego typu zanieczyszczeń operującymi na terenie ww. portów. Aktualne wykazy podmiotów prowadzących taką działalność, wraz z danymi kontaktowymi znajdują się na stronach internetowych poszczególnych portów w Gdańsku, Gdyni, oraz Szczecinie/Świnoujściu.</p> <p>Krajowy Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego zawierający odniesienie do ww. Planu zagospodarowania odpadów z rozlewów olejowych powstałych na skutek wypadków morskich zostanie w najbliższym czasie przekazany do zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. gospodarki morskiej.</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
29.	Opracowanie oraz wdrażanie i propagowanie dobrych praktyk w zakresie zagadnień dotyczących odpadów w środowisku morskim, w szczególności dotyczących należytego postępowania z odpadami na pokładzie statków, w portach oraz na plażach i w ich sąsiedztwie	-	-	Str. 114 podrozdział 5.4.5, pkt 3	<p>Problematyka gospodarowania odpadami pochodzącymi ze statków morskich regulowana jest m.in. przez Międzynarodową konwencję o zapobieganiu zanieczyszczenia morza przez statki MARPOL 73/78, konwencję o zatopieniu oraz konwencję helsińską obejmującą swoim zakresem obszar Morza Bałtyckiego.</p> <p>Ponadto w „Krajowym programie ochrony wód morskich” przyjętym przez Radę Ministrów 2 grudnia 2016 r., który został opracowany w uzgodnieniu z ministrem właściwym ds. gospodarki morskiej, zawarto m. in. działania związane z minimalizacją odpadów w środowisku morskim.</p> <p>W 2019 roku przeprowadzono działania legislacyjne związane z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1716). W ustawie dokonano m.in. zmian w przepisach ustawy z dnia 12 września 2002 r. o portowych urządzeniach do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków, w której wskazano na konieczność wnoszenia przez statki opłaty za odbiór odpadów ze statków a opłata ta może być pobierana wraz z opłatami portowymi, o których mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 491), pod warunkiem zapewnienia możliwości odróżnienia jej od tych opłat. Odbiór dodatkowych ilości odpadów ze statków nieobjętych opłatą następuje za opłatą dodatkową. Niniejsza ustawa służyła stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającego ramy w zakresie świadczenia usług portowych oraz wspólne zasady dotyczące przejrzystości finansowej portów (Dz. Urz. UE L 57 z 03.03.2017, str. 1, z późn. zm.).</p>
30.	Identyfikacja zatopionych wraków i dokładne zbadanie skali zagrożenia jakie stanowią.	-	-	Str. 114 podrozdział 5.4.5, pkt 4	<p>Problematyka zatopionych w Morzu Bałtyckim wraków i materiałów niebezpiecznych jest zagadnieniem niezwykle złożonym i interdyscyplinarnym, dlatego wymaga wielopłaszczyznowej współpracy wielu resortów i podmiotów na terenie RP i UE. Eksperti jednogłośnie przyznają, że rozwiązanie problemu zatopionych wraków i składowisk broni chemicznej na dnie Bałtyku nie będzie możliwe bez przemyślanej współpracy międzynarodowej. Tematyka ta podejmowana jest od wielu lat na poziomie międzynarodowym m.in. w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego oraz prac Komisji Ochrony Środowiska Morskiego Bałtyku (Komisja Helsińska/HELCOM). Niestety, pomimo wielu lat współpracy na różnych forach międzynarodowych, w kwestii</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>usunięcia broni chemicznej nie zostały opracowane odpowiednie rekomendacje działań dla państw regionu Morza Bałtyckiego. Na forum międzynarodowym, a także w regionie Morza Bałtyckiego brak jest konsensusu w zakresie najlepszego, najbezpieczniejszego dla środowiska naturalnego i efektywnego sposobu neutralizacji zanieczyszczeń pochodzących z zalegających w morzu wraków i broni chemicznej. Podkreślenia wymaga fakt, że koszty rozminowania Bałtyku, neutralizacji lub usunięcia składowisk broni chemicznej byłyby niezwykle wysokie.</p> <p>Organy administracji morskiej są odpowiedzialne przede wszystkim za kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa żeglugi i w związku z tym podejmują działania mające na celu weryfikację czy na obszarach tras żeglugowych nie znajdują się przeszkody mogące stanowić niebezpieczeństwo dla żeglugi. Prowadzą one badania warunków żeglowności torów wodnych, kotwiczników i innych użytkowych akwenów, a także wyznaczają parametry bezpiecznej głębokości dróg wodnych. Biorąc pod uwagę legalność, gospodarność, rzetelność i celowość wydatkowania środków publicznych, o których mowa w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), administracja morska podejmuje działania inwentaryzacyjne (w tym m.in. wraków) w tych częściach polskich obszarów morskich, gdzie realizowane są przez urzędy morskie inwestycje i tam, gdzie podjęcie działań podyktowane jest przede wszystkim zapewnieniem bezpieczeństwa żeglugi. Działania te polegają na prowadzeniu morskich pomiarów hydrograficznych z wykorzystaniem systemów echosond wielowiązkowych, systemów sonarów holowanych oraz podwodnych systemów wizyjnych. W trakcie podejmowanych przez administrację morską działań inwentaryzacyjnych dochodzi do lokalizacji zalegających na dnie obiektów podwodnych, w tym wraków. Urzędy morskie na bieżąco udostępniają Biuru Hydrograficznemu Marynarki Wojennej (BHMW) wyniki pomiarów batymetrycznych, informacje o wrakach i inne związane z zadaniami BHMW, w ramach instytucjonalnej współpracy.</p> <p>Organy administracji morskiej są właściwe jedynie w kwestii ochrony środowiska morskiego przed zanieczyszczeniem wskutek bieżącego korzystania z morza, co jednoznacznie wyklucza ich właściwość w zakresie obiektów i zanieczyszczeń spoczywających na dnie morskim, a za takie należy właśnie uznać historyczne zanieczyszczenie środowiska morskiego związane z zatopioną w polskich obszarach</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>morskich bronią konwencjonalną, chemiczną i wrakami.</p> <p>Zaznaczenia wymaga, że działania inwentaryzacyjno-wydobywcze całych polskich obszarów morskich niesłyby ze sobą ogromne koszty. Głębokości, na których mogą zalegać wraki i materiały niebezpieczne są różne a wraz z ich wzrostem rosną koszty wydobycia.</p> <p>Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w 2018 r. polecił Dyrektorowi Urzędu Morskiego w Gdyni powołanie zespołu roboczego ds. zagrożeń związanych z zaleganiem wraku Franken na dnie Zatoki Gdańskiej. Zespół roboczy w ramach swoich prac zebrał i przeanalizował dane archiwalne, z których wynikało, że statek Franken oddał paliwo przed zatopieniem i w związku z tym w jego zbiornikach paliwowych paliwa nie ma lub są jego śladowe ilości. Siły Marynarki Wojennej RP zobowiązały się do wykonania sondażu hydrograficznego oraz identyfikacji materiałów wybuchowych i niebezpiecznych w okolicy wraku statku Franken, żeby w późniejszym terminie móc przeprowadzić zwiad nurkowy w celu określenia zagrożeń związanych z materiałami niebezpiecznymi mogącymi zalegać we wraku statku Franken. Z uwagi na wcześniej zaplanowane działania oraz remonty i przeglądy okrętów ratowniczych, prace do wykonania w rejonie wraku planowano najwcześniej na początku roku 2020. Przedstawiciele Zespołu zorganizowali w grudniu 2019 r. spotkanie z przedstawicielem Instytutu Oceanologii PAN, które dotyczyło badań naukowych nad bezpiecznymi metodami likwidacji zagrożeń ze strony wraków statków, zalegających w nich pozostałości substancji ropopochodnych, skażenia dna oraz amunicji chemicznej i amunicji konwencjonalnej zalegającej na dnie Morza Bałtyckiego, działań podejmowanych przez Urząd Morski w Gdyni oraz możliwości technicznych jakimi dysponuje polska administracja morska (jednostki pływające, systemy echosond wielowiązkowych, sonary holowane i pojazdy ROV). Uczestnicy spotkania zadeklarowali podjęcie działań zmierzających do sformalizowania zasad współpracy administracji morskiej i Polskiej Akademii Nauk w sprawie przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym ze strony wraków statków i bojowych środków trujących.</p> <p>Urząd Morski w Gdyni w ramach swoich zadań statutowych oraz posiadanych środków prowadzi na bieżąco działania zmierzające do oceny zagrożeń wynikających z zalegania wraków na obszarze swojej właściwości. Podejmowane działania</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji												
1	2	3	4	5	6												
					<p>polegają na bieżącym monitorowaniu znanych miejsc zalegania wraków pod kątem wystąpienia zanieczyszczeń ropopochodnych oraz gromadzeniu wszelkiej dostępnej wiedzy na temat stanu wraków i zagrożenia jakie stwarzają, identyfikowaniu nowych zagrożeń w trakcie prowadzonych prac sondażowych i podwodnych oraz nadzorowaniu gotowości do podjęcia działań związanych ze zwalczaniem zanieczyszczeń morza w przypadku uwolnienia się substancji niebezpiecznych. W celu monitorowania i oceny zagrożenia miejsc zalegania wraków wykorzystywany jest satelitarny europejski system obserwacji morza CleanSeaNet oraz monitoring lotniczy Polskich Obszarów Morskich.</p> <p>Liczby otrzymanych i przeanalizowanych zdjęć satelitarnych oraz ilości wykonanych lotów patrolowych przedstawiają się następująco:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Zdjęcia satelitarne</th> <th>Loty patrolowe</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>342</td> <td>69</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>359</td> <td>52</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>461</td> <td>58</td> </tr> </tbody> </table> <p>W trakcie tych działań nie odnotowano przypadków uwalniania i pojawiania się na powierzchni morza substancji ropopochodnych zagrażających środowisku.</p> <p>Instytut Morski realizował od 01.03.2018 projekt pn.: „Redukcja negatywnego wpływu wycieków ropy naftowej z wraku statku Franken położonego na południe od redy portu Hel”. Badania prowadzone nad wrakiem Franken były realizowane we współpracy z Fundacją MARE w ramach projektu współfinansowanego ze środków Baltic Sea Conservation Foundation. Wrak t/s Franken, niemiecki tankowiec zalegający na Zatoce Gdańskiej został zaklasyfikowany do wraków stanowiących potencjalnie bardzo poważne zagrożenie dla środowiska morskiego. Instytut prowadził badania uzupełniające do planu oczyszczenia wraku. Uzyskane dane pomiarowe, hydrograficzne, chemiczne, geologiczne i fotograficzne stanowią uzupełnienie do raportu z badań i poszerzają wiedzę o stanie środowiska w obszarze zalegania tego wraku.</p>	Rok	Zdjęcia satelitarne	Loty patrolowe	2017	342	69	2018	359	52	2019	461	58
Rok	Zdjęcia satelitarne	Loty patrolowe															
2017	342	69															
2018	359	52															
2019	461	58															

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
31.	Kontynuowanie działań mających na celu ograniczenie ilości odpadów trafiających do środowiska morskiego ze względu na recykling dużych jednostek dokonywany bez przestrzegania zasad mających na celu ochronę środowiska	-	-	Str. 114 podrozdział 5.4.5, pkt 4	<p>W przedmiotowym czasie prowadzone były prace nad uruchomieniem nowoczesnego, przyjaznego dla środowiska zakładu recyklingu statków. Nazwa projektu, który stanowi jeden z filarów programu „Batory” w części reindustrializacja Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju to „zielona stocznia”. Projekt ma urzeczywistniać ideę gospodarki o obiegu zamkniętym (circular economy).</p> <p>Prace były prowadzone w oparciu o Grupę Roboczą ds. Utworzenia Zielonej Stoczni w Polsce (cykliczne spotkania). W dniu 1 lipca 2019 r. utworzona została spółka celowa: Zakład Recyklingu Staków Szczecin sp. z o.o.</p> <p>Celem projektu jest utworzenie w Polsce pierwszego bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska zakładu recyklingu statków spełniającego międzynarodowe standardy (w szczególności Międzynarodowej konwencji o bezpiecznym i przyjaznym dla środowiska recyklingu statków - Hongkong 2009 r., Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO) oraz wymogów Unii Europejskiej) – w tym wdrożenie linii technologicznej do recyklingu jednostek pływających spełniającej wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20.11.2013 r. w sprawie recyklingu statków; składającej się z procesu przygotowania jednostek do recyklingu, ich dekompozycji, segregacji, rozdrobnienia i przetworzenia oraz zagospodarowania materiałów powstałych w wyniku recyklingu. Ponadto do celów należy: adaptacja i przywrócenie do użytku gospodarczego nieużytych terenów stoczniowych na potrzeby Zakładu Recyklingu Staków spełniającego wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z 20.11.2013 r. (2,8 ha); uzyskanie komparatywnej przewagi Polski w zakresie recyklingu statków w Europie i wygenerowanie efektu synergii z połączenia istniejącego potencjału ludzkiego, technicznego i finansowego w zakresie fachowego przygotowania przedsięwzięcia i jego rozwoju.</p> <p>Generalnie kwestie recyklingu statków reguluje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i „dyrektywę 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem 1257/2013”, które jest stosowane od dnia 31 grudnia 2018 r.</p> <p>Rozporządzenie 1257/2013 wprowadza szereg obowiązków dla różnych podmiotów, których celem jest zapobieganie wypadkom, urazom i innemu szkodliwemu wpływowi na zdrowie ludzkie i środowisko powstającemu na skutek recyklingu</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/institucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					<p>statków.</p> <p>Rozporządzenie 1257/2013 nie obejmuje jednak wszystkich statków. Mianowicie nie stosuje się go do jakichkolwiek okrętów wojennych, okrętów wojennych floty pomocniczej lub innych statków stanowiących własność państwa lub eksploatowanych przez nie i wykorzystywanych w danym momencie wyłącznie w rządowej służbie niehandlowej, nie stosuje się go też do statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 500 oraz statków działających w całym okresie ich użytkowania jedynie na wodach podlegających suwerenności lub jurysdykcji państwa członkowskiego, którego banderę podnosi dany statek.</p> <p>Zgodnie z przepisami portowymi wydawanymi w formie zarządzeń dyrektorów urzędów morskich, złomowanie statków na obszarze portu może mieć miejsce jedynie po uzyskaniu zezwolenia dyrektora urzędu morskiego (np. § 96 Zarządzenia Nr 9 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 16 lipca 2018 r. – Przepisy portowe (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 2832)). Dyrektor urzędu morskiego określa tryb wydawania ww. zezwoleń i rodzaj wymaganych dokumentów.</p> <p>Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach określiła ogólne przepisy dotyczące gospodarki odpadami. Między innymi wdraża przepisy rozporządzenia 1257/2013, w tym także reguluje kwestie dotyczące recyklingu statków. Szczegółowe przepisy zawarte w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach dotyczące recyklingu statków odnoszą się do zakresu regulowanego rozporządzeniem 1257/2013. Oznacza to, że przepisów szczegółowych, o których mowa powyżej, nie stosuje się m.in. do jachtów rekreacyjnych, kutrów rybackich czy statków żeglugi śródlądowej. W związku z powyższym w przypadku recyklingu statków innych niż objętych rozporządzeniem 1257/2013 stosuje się przepisy ogólne ustawy o odpadach. Ustawa ta w dziale IV, rozdział 1 zawiera przepisy dotyczące uzyskiwania zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów. W stosunku do zakładów, w których planowane jest przetwarzanie statków innych niż te, których dotyczy rozporządzenie 1257/2013, zachodzi konieczność uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Zgodnie z art. 41 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach zezwolenie na przetwarzanie odpadów w przypadku przedsięwzięcia jakim jest zakład recyklingu statków wydaje marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce przetwarzania odpadów. W rozdziale 8 w tytule „Statki przeznaczone do recyklingu” ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w art. 102 zostały</p>

Lp.	Nazwa działania	Organ/instytucja wykonująca	Termin realizacji wynikający z Kpgo2022	Nr i pkt tabeli zawartej w Kpgo2022	Stan realizacji
1	2	3	4	5	6
					wymienione informacje i dokumenty jakie należy dołączyć do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków. W art. 194 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przewidziano administracyjną karę pieniężną w wysokości od 10 000 zł do 1 000 000 zł za przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia. Administracyjną karę pieniężną, w drodze decyzji, wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce wytwarzania lub gospodarowania odpadami. Wysokość kary jest obliczana z uwzględnieniem ilości i właściwości odpadów, w sposób określony w załączniku nr 6 do ww. ustawy. Ponadto, Polski Rejestr Statków S.A. (PRS) wprowadził usługę uznania dla firm świadczących usługi w obszarze recyklingu statków. Procedura uznania obejmuje weryfikację dokumentów, kontrolę usługodawcy i wydanie Świadectwa Uznania PRS. Zachęcane są wszystkie firmy świadczące lub planujące świadczyć usługi w sektorze recyklingu statków do ubiegania się o świadectwa uznania firmy wystawiane przez PRS. PRS prowadzi również certyfikację zakładów recyklingu i stoczni, które chciałyby znaleźć się w Europejskim Wykazie Zakładów Recyklingu Statków. Informacje na ten temat można uzyskać pod adresem: dp@prs.pl .
32.	Opracowanie propozycji zmian legislacyjnych i organizacyjnych w zakresie EPR	Ministerstwo Środowiska	2017	Tab. 44 poz. 25	Wstępna propozycja zmian legislacyjnych w zakresie EPR dla opakowań została przedstawiona w 2019 r. Obecnie toczą się prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (UC81). Zmiany w zakresie EPR dla pozostałych produktów objętych systemem zostaną przygotowane w dalszej kolejności.
33.	Analiza możliwości powołania jednostki odpowiedzialnej za realizację EPR, w przypadku przyjęcia takiego rozwiązania na poziomie KE	Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Finansów, GIOŚ, NFOŚiGW	2019	Tab. 44 poz. 26	We wstępnej propozycji przedstawionej w 2019 r. w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw zaproponowano Regulatora jako podmiot nadzorujący system EPR oraz posiadający szereg uprawnień do zarządzania systemem.

*W wyniku reorganizacji administracji skarbowej - urzędy kontroli skarbowej zostały zlikwidowane, a ich zadania zostały przejęte przez Krajową Administrację Skarbową (KAS). Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. 2021 r. poz. 422, z późn. zm.) jednostkami organizacyjnymi KAS są m.in. izby administracji skarbowej, urzędy celno-skarbowe oraz urzędy skarbowe. Zmianie uległ również zakres przedmiotowy kontroli celno-skarbowej, która zastąpiła postępowania kontrolne wykonywane przez urzędy kontroli skarbowej. Zakres kontroli celno-skarbowej przejęty z kontroli skarbowej obejmuje kontrolę przestrzegania przepisów prawa podatkowego

2. Informacja nt. programów realizowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) wpisujących się w obszar gospodarowania odpadami

W zakresie tematyki związanej z postępowaniem wobec odpadów NCBR w latach 2016-2021 (stan umów na 30.06.2021 r.) dofinansowało ponad 200 projektów wpisujących się w powyższą tematykę. Projekty realizowane były i są w ramach kilku funkcjonujących w NCBR Programów, w tym m.in.:

1. Programu Sektorowego INNOWACYJNY RECYKLING.

Głównym celem Programu realizowanego w Ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój jest wzrost innowacyjności krajowego sektora recyklingu surowców mineralnych i drewna w perspektywie roku 2026.

Program sektorowy INNOWACYJNY RECYKLING został zainicjowany przez Izbę Gospodarczą Metali Nieżelaznych i Recyklingu (IGMNiR). W odpowiedzi na skierowane przez NCBR do podmiotów zrzeszających przedstawicieli poszczególnych sektorów gospodarki zaproszenie do składania ofert na przygotowanie studium wykonalności programu sektorowego, Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu jako Lider Konsorcjum złożyła w 2015 roku studium wykonalności programu sektorowego, będące jednocześnie wnioskiem o ustanowienie programu sektorowego INNOWACYJNY RECYKLING.

Cele szczegółowe Programu to:

1. Zwiększenie aktywności podmiotów z sektora recyklingu w zakresie działalności B+R.
2. Zwiększenie liczby innowacji w sektorze recyklingu.
3. Poprawa stanu środowiska naturalnego i wprowadzenie zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi w produkcji.

Zakres tematyczny Programu obejmuje następujące obszary badawcze:

- Odpady sektora metali nieżelaznych
- Odpady wydobywcze z węgla kamiennego
- Odpady ze szkła, ceramiki i materiałów budowlanych
- Odpady drzewne

NCBR w ramach tego Programu ogłosiło jeden konkurs nr 3/1.2/2017).

Nabór wniosków: 28 lutego – 21 maja 2017 r.

Łączna alokacja w konkursie: 90 mln.

Liczba złożonych wniosków: 27

Liczba wniosków rekomendowanych do dofinansowania: 14

Liczba podpisanych umów: 13

Łączna kwota przyznanego dofinansowania: 52 mln złotych

2. Strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Nowoczesne technologie materiałowe” – TECHMATSTRATEG.

Program obejmuje pięć strategicznych obszarów problemowych, wynikających bezpośrednio z Krajowego Programu Badań, zgodnych z priorytetowymi kierunkami badań prowadzonych obecnie w Unii Europejskiej i na świecie. Obszarami tymi są:

- Technologie materiałów konstrukcyjnych.
- Technologie materiałów fotonicznych i nanoelektronicznych.
- Technologie materiałów funkcjonalnych i materiałów o projektowanych właściwościach.
- Bezodpadowe technologie materiałowe i technologie biodegradowalnych materiałów inżynierskich.
- Technologie materiałów dla magazynowania i przesyłu energii.

Program będzie stymulował wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Wynikiem realizowanych w ramach programu projektów będzie opracowanie i przygotowanie wdrożenia nowych produktów, technik i technologii oraz całej gamy innych rozwiązań mających zastosowanie w dziedzinach objętych zakresem tematycznym programu.

W ramach Programu NCBR ogłosiło 3 konkursy.

Nabór wniosków: I konkurs: 15 września – 10 listopada 2016 r.; II konkurs: 9 kwietnia 2018 r. – 8 czerwca 2018 r., III konkurs 30 grudnia 2019 r. – 29 kwietnia 2020 r.

Łączna alokacja w ogłoszonych konkursach wyniosła 547 mln zł

Liczba złożonych wniosków w konkursach: 122

Liczba wniosków rekomendowanych do dofinansowania: 46

Liczba podpisanych umów: 34

Łączna kwota przyznanego dofinansowania: 329,6 mln zł

3. Strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo” – BIOSTRATEG

W programie skoncentrowano się na pięciu strategicznych obszarach problemowych, wynikających bezpośrednio z Krajowego Programu Badań oraz zgodnych z priorytetowymi kierunkami badań prowadzonych obecnie w Unii Europejskiej i na świecie. Obszarami tymi są:

- bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo żywności;
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej;
- przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa;
- ochrona bioróżnorodności oraz zrównoważony rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- leśnictwo i przemysł drzewny.

W zaproponowanych powyżej obszarach będą finansowane projekty badawczo-rozwojowe, których realizacja ma przynieść społeczeństwu wymierne i realne korzyści w średnim i długim horyzoncie czasowym oraz przyczyni się do zwiększenia udziału polskich zespołów badawczych w projektach i inicjatywach realizowanych w ramach programu Horyzont 2020.

Od początku realizacji programu ogłoszono 3 konkursy.

Nabór wniosków: I konkurs: 14 sierpnia – 13 października 2014 r.; II konkurs: 9 czerwca – 24 lipca 2015 r.; III konkurs: 16 sierpnia – 14 października 2016 r.

Łączna alokacja ogłoszonych konkursów: 500 mln zł

Liczba złożonych wniosków: 2363

Liczba wniosków rekomendowanych do dofinansowania: 40

Liczba podpisanych umów: 38

Łączna kwota przyznanego dofinansowania: ponad 454,2 mln zł

Jednocześnie Centrum realizowało i realizuje Programy, w ramach których możliwe było i jest pozyskanie dofinansowania projektów przewidujących innowacje procesowe lub produktowe, bez ograniczeń co do tematyki.

W związku z powyższym istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie badań w zakresie gospodarowania odpadami w ramach bieżącej oferty NCBR (programy horyzontalne), bez konieczności tworzenia dedykowanych programów. NCBR wymaga od wnioskodawców, by ich projekty były innowacyjne i charakteryzowały się nowością, przynajmniej w skali rynku krajowego.

Ponadto w ramach następujących programów horyzontalnych realizowane były projekty wpisujące się w powyższą tematykę:

1. PROGRAM KRAJOWY LIDER

Program LIDER ma charakter elitarny, a skierowany jest do przedstawicieli różnych dziedzin naukowych. W skali kraju jest przedsięwzięciem unikatowym, a zarazem komplementarnym w systemie finansowania nauki w Polsce. Tworzy on silne podstawy do wzmocnienia konkurencyjności polskiej nauki i nowego pokolenia polskich naukowców w skali europejskiej i światowej. Wpisuje się też w światowy trend tworzenia nowych, ukierunkowanych instrumentów finansowania badań przez młodych naukowców.

Na co można uzyskać wsparcie: badania aplikacyjne i/lub prace rozwojowe w ramach różnorodnych dziedzin naukowych (innowacyjny pomysł o potencjale wdrożeniowym/aplikacyjnym).

Jakiego rodzaju innowacyjne rozwiązania można sfinansować w ramach wsparcia: Ocenie podlega wartość naukowa Projektu, cele Projektu i możliwość ich osiągnięcia, metody badawcze; zastosowanie nowatorskich rozwiązań w planowanych wynikach Projektu w stosunku do aktualnego stanu wiedzy/techniki. Innowacyjność Projektu - ocenie podlega m.in. określenie wymiarów innowacyjności rozwiązania/produktu wraz z uwzględnieniem informacji o przewadze zgłaszanej innowacji nad podobnymi/konkurencyjnymi rozwiązaniami; wartość dodana proponowanej innowacji w stosunku do obecnej praktyki w relacji nakład–rezultat; rozwiązanie/produkt finalny projektu, w tym umiejętność określenia, co będzie przedmiotem upowszechniania i włączania do praktyki oraz jego znaczenie dla odbiorców).

Beneficjent (Kto może uzyskać wsparcie): doktoranci, nauczyciele akademicy bądź osoby ze stopniem doktora/doktora habilitowanego, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat i są zatrudnione w podmiocie o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.), którzy:

- są autorami publikacji w renomowanych czasopismach naukowych bądź posiadają patenty lub wdrożenia,
- dotychczas nie uczestniczyły w roli kierownika projektu w programie LIDER,
- pozyskają do współpracy jednostkę naukową, która posiada siedzibę w Polsce i która zatrudni kierownika projektu oraz członków utworzonego przez niego zespołu badawczego,
- posiadają obywatelstwo polskie lub kartę pobytu w Polsce albo są obywatelami Unii Europejskiej, którzy przebywają na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, a ich pobyt jest zarejestrowany.

W latach 2009-2020 ogłoszono 12 edycji konkursu Programu LIDER: LIDER I-XII. Uruchomiono 11 naborów (nabór w konkursie LIDER XII – 18 stycznia - 18 marca 2021 r.), w ramach których wnioskodawcy złożyli 2227 wniosków.

Rekomendację do dofinansowania otrzymało 439 projektów (I-XI). Do końca 2020 r. podpisano łącznie 439 umów na kwotę dofinansowania 511 190 170,40 zł.

Co roku odbywa się gala poświęcona laureatom danej edycji konkursu.

2. PROGRAM OPERACYJNY INTELIGENTNY ROZWÓJ

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR) to największy w Unii Europejskiej program finansujący badania, rozwój i innowacje ze środków funduszy strukturalnych oraz drugi pod względem budżetu krajowy program na lata 2014-2020. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest Instytucją Pośredniczącą dla dwóch spośród czterech osi priorytetowych. Flagowym konkursem NCBR w ramach I osi jest **Konkurs Szybka Ścieżka**.

Konkurs skierowany jest do przedsiębiorstw, konsorcjów przedsiębiorstw oraz konsorcjów naukowo-przemysłowych (składających się z max. 3 podmiotów, w tym min. 1 przedsiębiorstwa i min. 1 jednostki naukowej). Liderem jest zawsze przedsiębiorstwo.

W ramach konkursów realizowanych w ramach Szybkiej Ścieżki NCBR dofinansowuje badania przemysłowe i/lub eksperymentalne prace rozwojowe (ew. uzupełnione o prace przedwdrożeńowe),

których efektem jest opracowanie innowacyjnego rozwiązania możliwego do wdrożenia w działalności gospodarczej.

Projektem wpisującym się w powyższą tematykę jest pierwszy projekt IPCEI

Important Projects of Common European Interest (IPCEI) to mechanizm europejski, w ramach którego dofinansowane są projekty o wysokim poziomie innowacyjności i strategicznym znaczeniu z perspektywy Komisji Europejskiej oraz rekomendujących je krajów członkowskich. Projekty muszą być ocenione wstępnie przez Komisję Europejską jako pozytywnie oddziałujące na rynek wewnętrzny i społeczeństwo całej Unii Europejskiej, wpisujące się we wspólne europejskie cele. W 2020 r. NCBR przyznało dofinansowanie pierwszemu polskiemu projektowi w ramach konkursu „Szybka Ścieżka – IPCEI”.

Otrzymał on najwyższe w historii dofinansowanie projektu przyznane przez NCBR – aż 332 mln zł.

Pierwszy polski projekt IPCEI

„Opracowanie i pierwsze wdrożenie przemysłowe innowacyjnych technologii recyklingu baterii litowojonowych i katalizatorów z odzyskiem metali o strategicznym znaczeniu”

- Cel: rozwój innowacyjnych procesów recyklingu odpadów zawierających metale istotne dla elektromobilności (przeznaczone do ponownego wykorzystania do produkcji baterii Li-Ion, katalizatorów, narzędzi, ale także wykorzystywane jako metale inwestycyjne) oraz pilotażowe wdrożenie przemysłowe opracowanych technologii w nowopowstałym zakładzie.
- Wykonawca: Spółka Elemental Strategic Metals
- współpraca z uczelniami i instytutami naukowymi
- utworzenie co najmniej 100 miejsc pracy bezpośrednio w instalacji, jaka będzie realizowana w ramach pierwszego przemysłowego wdrożenia opracowanych technologii. Dodatkowo zostanie pośrednio utworzonych ok. 300-400 miejsc pracy, w związku z realizacją projektu w przedsiębiorstwach kooperujących

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizuje również przedsięwzięcia prowadzone w trybie innowacyjnych zamówień publicznych/zamówień przedkomercyjnych (PCP), mających na celu opracowanie nowych, innowacyjnych technologii. Warto zaznaczyć, że poniższe przedsięwzięcia realizowane są w podejściu problem-driven research, w którym to zamawiający (tu: NCBR) określa problem, a rynek – Wykonawcy szukają technologicznego rozwiązania.

Przedsięwzięcia, które wpisują się w szeroko rozumiany obszar dotyczący gospodarowania odpadami to:

1. „Innowacyjna biogazownia”

Głównym celem przedsięwzięcia „Innowacyjna biogazownia” jest opracowanie i demonstracja innowacyjnej technologii uniwersalnej biogazowni, charakteryzującej się efektywnym przetwarzaniem zróżnicowanego strumienia substratów organicznych na biogaz, a następnie uszlachetnianiem go do biometanu. W ramach przedsięwzięcia zostanie opracowana kompletna technologia służąca wytwarzaniu biometanu z wykorzystaniem substratów II generacji (o charakterze odpadowym). Nie będzie ona emitowała do środowiska uciążliwych dla człowieka odorów, będzie samowystarczalna pod kątem energii cieplnej i elektrycznej ze względu na produkowany biogaz. Przyczyni się to do tworzenia nowego w Polsce sektora biometanu oraz rozwoju pozostałych sektorów z nim powiązanych. W Polsce wybudowanych zostało około 100 biogazowni rolniczych, jednak dotychczas żadna z nich nie wytwarza biometanu. Zostały one zaprojektowane i wykonane w różnych technologiach, przez kilkadziesiąt firm z całego świata, ale wszystkie realizują ten sam proces – fermentację metanową, zaś wytworzony w jej efekcie biogaz przetwarzają na energię elektryczną i ciepło. Proces fermentacji metanowej w dużej części instalacji nie jest jednak prowadzony optymalnie, czego skutkiem jest obniżona efektywność instalacji. W skali kraju Ministerstwo

Aktywów Państwowych ocenia ją na 60% sprawności. Rozwój sektora o tak niskim współczynniku uzyskania nominalnej mocy jest bardzo trudny lub praktycznie niemożliwy. Problemy technologiczne wynikają w głównej mierze z braku wiedzy o podstawach fizykochemicznych i biologicznych procesu fermentacji.

Odpowiedzią na to zapotrzebowanie jest opracowanie uniwersalnej (w kontekście wykorzystywanego substratu), zautomatyzowanej biogazowni, wytwarzającej biometan, która ograniczy lub wyeliminuje konieczność zapewnienia ciągłego, specjalistycznego nadzoru nad przebiegiem procesu. Opracowana technologia powinna zawierać dodatkowe elementy innowacji technologicznej, mające zwiększyć elastyczność operacyjną i opłacalność pracy, przy jednoczesnym rozwiązaniu kluczowych dla branży problemów, takich jak np. emisje uciążliwych dla człowieka odorów, które wywołują bardzo często intensywne protesty i uniemożliwiają zlokalizowanie instalacji w korzystnej dla niej lokalizacji.

Do przedsięwzięcia mogą przystąpić wszystkie podmioty, które mają pomysł, wymagany potencjał i wolę opracowania rozwiązań zdefiniowanych w przedsięwzięciu, a także zdolność wykonania umowy – nie określa się katalogu zamkniętego. W ramach przedsięwzięcia NCBR planuje pozyskać partnera strategicznego, który zapewni nieruchomości demonstracyjną oraz posiada kompetencje w zakresie późniejszego wykorzystania opracowanego demonstratora. Partner strategiczny zostanie wyłoniony w formule odrębnego postępowania.

Harmonogram

- Ogłoszenie konkursu: 23 grudnia 2020 r.
- Rozpoczęcie naboru wniosków: 23 grudnia 2020 r.
- Zakończenie naboru wniosków: 16 czerwca 2021 r.

2. „Oczyszczalnia przyszłości”

Przedsięwzięcie skupia się na nowym spojrzeniu na strumień ścieków komunalnych jako na zasoby wody, energii i surowców wtórnych, przy jednoczesnym zachowaniu podstawowych wymogów zakładów oczyszczania ścieków, takich jak zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego oraz optymalizacja kosztów eksploatacji oczyszczalni.

Innowacje wypracowane w ramach przedsięwzięcia umożliwią usuwanie mikrozanieczyszczeń obecnych w ściekach oczyszczonych kierowanych do rzek, a także efektywne zagospodarowanie osadów pościekowych. Odzyskane pierwiastki biogenne ograniczą w efekcie obciążenia cieków wodnych tymi substancjami. Innowacją będzie zapewnienie obiegu zamkniętego biogenów w naturze, co umożliwi ograniczenie produkcji nawozów sztucznych i budowę ekologicznego rolnictwa przy ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, jak również zapewnienie obiegu zamkniętego wody w przemyśle i w infrastrukturze komunalnej miasta.

Głównym celem przedsięwzięcia jest opracowanie i demonstracja innowacyjnych technologii oczyszczania ścieków, które umożliwią zastosowanie strategii gospodarki bezodpadowej. Pozwoli ona zawrócić i ponownie wykorzystać produkty otrzymane w procesie technologicznym (obiegi zamknięte) albo umożliwi takie ich przetworzenie, które pozwoli na wykorzystanie w innych dziedzinach życia gospodarczego. Oczyszczalnia powinna pozwolić na zawrócenie biogenów do gleby w formie nawozów i polepszaczy gleby, zapewniając podstawy rolnictwa w obiegu zamkniętym. Oczyszczalnia przyszłości zapewni odzysk energii (lub energooszczędność ciągu technologicznego), usuwanie szkodliwych mikrozanieczyszczeń oraz odzysk wody (oczyszczonych ścieków), która będzie mogła być wykorzystana do celów gospodarczych i przemysłowych, np. do nawadniania w rolnictwie, utrzymania zieleni miejskiej, jako wymiennik ciepła w ciepłownictwie, jako rozpuszczalnik w przemyśle.

Do przedsięwzięcia mogą przystąpić wszystkie podmioty, które mają pomysł, wymagany potencjał i wolę opracowania rozwiązań zdefiniowanych w przedsięwzięciu, a także zdolność wykonania umowy – nie określa się katalogu zamkniętego. W ramach przedsięwzięcia NCBR planuje pozyskać partnera strategicznego, który wesprze NCBR w przeprowadzeniu testów Instalacji Ułamkowo-

Technicznej oraz Demonstratora. Parter strategiczny zostanie wyłoniony w formule odrębnego postępowania.

Harmonogram przedsięwzięcia

- Ogłoszenie konkursu: 23 grudnia 2020 r.
- Rozpoczęcie naboru wniosków: 23 grudnia 2020 r.
- Zakończenie naboru wniosków: 12 marca 2021 r.

Źródło wsparcia: Na przygotowanie i wparcie przedsięwzięć realizowanych w nowych formułach NCBR pozyskało dofinansowanie w ramach projektów pozakonkursowych Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Poddziałania 4.1.3 – Innowacyjne metody zarządzania badaniami Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020.